

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Marttila, L. (2020) Ovatko tekniikan alan tutkinnot ja työelämä vieläkin vierasta maaperää naisille? TAMK-blogi, 8.9.2020.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/ovatko-tekniikan-alan-tutkinnot-ja-tyoelama-vielakin-vierasta-maaperaa-naisille/>

Ovatko tekniikan alan tutkinnot ja työelämä vieläkin vierasta maaperää naisille?

8.9.2020 — Arja Hautala

Tekniikan alan hakijoiden määrä Suomessa on vähentynyt, mikä huolestuttaa useita tahoja. Alasta kiinnostuneiden naisten määrä, erityisesti hakijoiden määrä, pysyy useista markkinointikampanjoista huolimatta vuodesta toiseen varsin pienenä.

Tilastojen perusteella naisten osuus on enintään noin 20% kaikista tekniikan alojen ja tietojenkäsittelyn AMK-koulutuksen hakijoista (Vipunen 2020). Jos taas tarkastelemme TAMK:n tutkinto-ohjelmia, niin tietyillä tekniikan aloilla naisten osuus kaikista hakijoista pysyttelee alle kymmenessä prosentissa vuodesta toiseen.

Taloustutkimuksen (2020) tekemän korkeakoulujen bränditutkimuksen perusteella useat ammattikorkeakouluissa opiskeltavat alat houkuttelevat enimmäkseen joko naisia tai miehiä. On silti useita aloja, kuten kauppa ja hallinto, ravitsemisala tai luonnontieteet, jotka kiinnostavat suomalaisia nuoria naisia ja miehiä lähes yhtä paljon.

Miten naiset saadaan kiinnostumaan useammin ja monipuolisemmin tekniikan alan työtehtävistä ja hakeutumaan alan koulutukseen? Ovatko mielikuvat teknisten alojen työtehtävistä ja tutkinto-ohjelmien opinnoista realistisia ja ajantasaisia? Onko insinööri tai diplomi-insinööri edelleen stereotyyppisesti mies?

Ammattikorkeakouluista 2014 valmistuneiden valtakunnallisen uraseurantakyselyn tulosten (2019) perusteella naiset kokivat saaneensa suorittamastaan tutkinnosta miehiin verrattuna heikommin *eväitä työuralleen* sekä vastasivat miehiä harvemmin olevansa erittäin tyytyväinen tai *tyytyväinen suorittamansa ammattikorkeakoulututkintoon* työuransa kannalta.

TAMKista valmistuneiden tekniikan alojen alumnien näkemykset vastasivat valtakunnallista linjaa. Naisten vastausten keskiarvot olivat säännöllisesti miesten vastausten keskiarvoja alempia mm. vastauksissa väitteisiin *työnantajat arvostavat tutkintoani, tutkinto tarjosi eväitä yrittäjyyteen ja suosittelisin tutkintoani muille*. Tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen TAMKin alumnien vastauksissa sen sijaan oli enemmän hajontaa.

TAMKin vastavalmistuneiden palautekyselyssä (AVOP 2019) on nähtävissä samanlaista jakautumista, vaikkakin miesten ja naisten väliset keskiarvojen erot ovat pienempiä. Silti naiset kokivat saaneensa *työelämäyhteyksiä ja työelämäneuvontaa* opintojen aikana vähemmän.

Mitä ammattikorkeakouluopintojen aikana ja valmistumisen kynnyksellä tapahtuu? Voisiko erilaisilla koulutus- ja opiskelutavoilla, uusilla uraohjauksen käytänteillä tai entistä paremmalla harjoittelun ohjauksella tukea naisten siirtymää uralle tekniikan aloilla? Entä mikä vaikutus olisi erilaisten mentorointi- ja yrityskummijärjestelmien rakentamisella sekä positiivisten uraesimerkkien esiin tuomisella?

Kehittämistyön taustaksi tarvitaan tietoa. Eri sukupuolten opiskelukokemuksia Tampereen korkeakoulu yhteisössä voidaan tarkastella useiden olemassa olevien palautetiedon kanavien tarjoaman datan pohjalta. Toistaiseksi sukupuolen ja sukupuolisensitiivisyyden näkökulmat opiskelijakokemuksen ja -palautteen analysoinnissa ovat vielä jääneet yllättävän paljon muiden tarkastelukohteiden varjoon.

TAMKin vetämissä Naistech – naisvoimaa tekniikkaan (2019–2022) ja NAU! Naiset tasa-arvoisesti uralle -hankkeissa (2020–2022) edellä esitettyihin haasteisiin pyritään löytämään ratkaisuja, yläasteilta yliopistoihin. Hankkeita rahoittaa Euroopan Sosiaalirahasto.

Naiset! Suomalaiset tekniikan alan yritykset ja yhteisöt tarvitsevat teitä!

Lisätietoja:

Naistech-hankkeen projektipäällikkö Elina Harju, TAMK & <https://projects.tuni.fi/naistech/>

NAU!-hankkeen projektipäällikkö Outi Rantanen, TAMK & <https://tasaarvoisestiuralle.fi/>

Taloustutkimus. 2020. Korkeakoulujen bränditutkimus.

Teksti: Erikoissuunnittelija Liisa Marttila, TAMK

Kuva: Saara Lehtonen